

Gorzów Wlkp., 08 maja 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.3.2025.JKed
Sprawę prowadzi: Joanna Kędzior
Telefon: 95 7851 435
e-mail: joanna.kedzior@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Maria Butrym
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Deszczno

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 20 marca 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Deszcznie (ul. Strażacka 5, 66-446 Deszczno) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości. Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2024 r. do 20 marca 2025 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Joanna Kędzior – Starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 65-1/2025 z 12 marca 2025 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Sylwia Kantarek – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 65-2/2025 z 12 marca 2025 r. - członek zespołu kontrolnego,

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 12 marca 2025 r. (znak: PS-V.431.3.2025.JKed).

(akta kontroli str. 1-16)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);

(akta kontroli str. 17-54)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Zgodnie z zapisami w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie wynika, że realizuje on cele i zadania określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te realizowane są wg Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w dziale świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych na stanowiskach ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Pracownicy zatrudnieni na tym stanowisku zajmują się m.in.: przyjmowaniem wniosków, wprowadzaniem danych wnioskodawców i ich rodzin do systemu komputerowego, przygotowaniem decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; występowaniem do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, prowadzeniem postępowań w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, tworzeniem list wypłat, sporządzaniem sprawozdawczości, analizą wykorzystania środków, przeprowadzaniem wywiadu z dłużnikami alimentacyjnymi, współpracą z urzędami w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych. Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie, który realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie upoważnienia na mocy Zarządzenia Nr 50/2021 Wójta Gminy Deszczno z dnia 01 września 2021r. Kierownik posiada ponadto upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji,

podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Z wyjaśnień wniesionych przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie wynika, że realizacją zadań zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym zajmowali się oprócz Kierownika dwaj pracownicy:

- Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego posiadający upoważnienie na mocy Zarządzenia nr 4/2022 Wójta Gminy Deszczno z dnia 5 stycznia 2022 roku do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym także wydawania decyzji administracyjnych.
- Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego posiadający upoważnienie na mocy Zarządzenia nr 6/2014 Wójta Gminy Deszczno z dnia 31 stycznia 2014 roku do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia wobec nich postępowań, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W przedłożonych upoważnieniach Wójta Gminy Deszczno zarówno podstawa prawna ich wydania, jak i katalog kompetencji do podejmowania działań są spójne, z wyjątkiem upoważnienia dla pracownika, który wydawał decyzje w przedmiotowej kwestii.

Kontrolujący zwrócili uwagę, że w badanej próbie decyzje podejmowane były przez jednego z pracowników, w którego upoważnieniu w katalogu czynności nie wymieniono podejmowania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z przedłożonymi zakresami czynności pracownicy realizują m.in. następujące zadania: wydają i przyjmują wnioski w sprawach funduszu alimentacyjnego, sprawdzają ich kompletność i wzywają do uzupełnienia, rozpatrują wnioski i wydają decyzje, sporządzają listy wypłat, prowadzą sprawy związane z nienależnie pobranymi świadczeniami, sporządzają sprawozdania z realizacji zadania, zgłaszają dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej, prowadzą postępowania wobec dłużników.

Nieprawidłowością w tym zakresie jest brak ujęcia czynności podejmowania decyzji w upoważnieniu pracownika, który zgodnie z zakresem czynności wydaje decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 55-70)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 13 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych oraz

organów emerytalno-rentowych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w jednym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano osobie, która ukończyła 18 lat. Wnioskująca w tym przypadku, zgodnie z art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. d ustawy, załączyła oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły. Ponadto dokonano weryfikacji danych w bazie MEN.

W jednym przypadku świadczenie przyznane zostało na pełnoletnie dziecko z wniosku rodzica. Należy zwrócić uwagę, że świadczenie przyznawane jest na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego w przypadku, gdy osoba uprawniona jest niepełnoletnia. W sytuacji uzyskania przez dziecko pełnoletności nie jest ono już reprezentowane przez przedstawiciela ustawowego t.j. rodzica. Wraz z uzyskaniem pełnoletności wygasa władza rodzicielska.

W dwóch przypadkach, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano osobie, która wnioskując zgodnie z art. 15a ust. 3 ustawy, załączyła orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji.

W jednym przypadku było to zaświadczenie z Sądu Okręgowego w związku z zamieszkaniem dłużnika poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. We wszystkich kontrolowanych przypadkach do wniosków wierzycieli zostały załączone oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny. W żadnej ze skontrolowanych decyzji nie wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenia kwoty świadczenia o takie przekroczenie (z art. 2a ustawy).

W dwóch skontrolowanych rodzinach wystąpiła sytuacja zerowego dochodu, w trzech rodzinach dochód na osobę nie przekroczył 100 zł., w jednej rodzinie dochód na osobę mieścił się w przedziale 401 zł – 700 zł, w pięciu w przedziale 701 zł – 1.000 zł, i w dwóch rodzinach odpowiednio: 1.001 zł – 1.209 zł.

Reasumując – Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie przeprowadzał postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie kontroli ustalono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski wypełnione były prawidłowo i zawierały komplet wymaganych dokumentów, niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zatem 100% skontrolowanych decyzji wydanych było w oparciu o kompletny wniosek. Niemniej jednak stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego na wniosek rodzica pełnoletniej osoby uprawnionej.

(akta kontroli str. 190-218)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 13 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrolę w 2025 r.), którym w lutym 2025 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2024 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku. Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły do jednostki w formie papierowej. W sierpniu 2024 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie z badanej próby wpłynęło sześć wniosków - rozpatrzone zostały do 15 października 2024 r. (termin ustawowy został dochowany). We wrześniu 2024 r. do organu wpłynęły trzy (z badanej próby dokumentacji) wnioski, a decyzje w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydane zostały maksymalnie do 14 października 2024 r. W przypadku tych wniosków organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 5 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca listopada 2024 r.

W październiku 2024 r. do jednostki trafiły trzy wnioski, a decyzje o przyznaniu świadczenia wydane zostały w ciągu kilku dni od dnia złożenia wniosku (mieszcząc się w ustawowym terminie, który upływał z końcem grudnia 2024 r.). W lutym 2025 r. wpłynął jeden wniosek, a decyzja wydana została w miesiącu złożenia wniosku.

Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 15 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach, wydanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827 z 2024r.) organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W kontrolowanych ww. decyzjach (2szt.) miała miejsce sytuacja przyznania alimentów w kwocie powyżej 500zł co spowodowałoby konieczność obniżenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 500zł. 12 grudnia 2024 r. weszły w życie przepisy zmieniające wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego do 1.000zł, co ma zastosowanie do świadczeń przyznawanych na okres od 1 października 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie, w dwóch z kontrolowanych dokumentacjach (tam gdzie ustalone były alimenty w wysokości do 1.000zł), wydał 18 grudnia 2024 r. decyzje o zmianie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zwiększając wysokość świadczenia do wysokości przyznanych alimentów nie więcej niż 1.000zł. W żadnej decyzjach nie było konieczności przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (sytuacji przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, co powodowałoby obniżenie kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji 13. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 12 dłużników. W jednym przypadku dłużnika mieszkającego za granicą – postępowanie prowadzi Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. Ponadto organ zobowiązany jest przekazać te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. Osiem osób - dłużników spośród dłużników, których dokumentację kontrolowano, gdzie ustalony był adres zamieszkania w Polsce - mieszkało poza gminą. W tych przypadkach jednostka kontrolowana przesyłała, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano w 8. skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany. W czterech przypadkach – jednostka była jednocześnie organem właściwym dłużnika.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 07.02.2025 r. Z wyjaśnień kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą jednostka przekazywała informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych w 2024 r. do czterech biur informacji gospodarczej w odstępie 6 miesięcy, w 2025 r. sporządziła jeden raport, raz przekazała informację gospodarczą do BIG. Z przedłożonych raportów o wysłanych informacjach o dłużnikach wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze do następujących biur: Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor S.A. (InfoMonitor), Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD), Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBiG) i Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF).

Z przedłożonych kontrolującym raportów z 17 marca 2025 r. przesyłu aktualizacji informacji gospodarczej o dłużnikach alimentacyjnych przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej wynika, w jakiej dacie dokonano przesyłu danych. Raport zawiera informację: dane dłużnika, kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego (w podziale na zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej).

W kontrolowanych raportach, spośród 13 badanych dokumentacji dłużników, w 12. przypadkach dokonano zgłoszenia. W jednym przypadku organ nie dokonał zgłoszenia do BIG, ponieważ dłużnik mieszka poza Polską i jego postępowanie prowadzi Sąd Okręgowy.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie.

Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela - przekazywała dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego. Realizowała zadania w zakresie wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Z uchybieniami w zakresie częstotliwości Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania przekazywania aktualizacji informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej, które powinny być dokonywane w terminie 14 dni od daty pozyskania informacji o zmianie zadłużenia dłużnika alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 190-215, 111-168)

IV. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2024 r.), II kwartał 2024 (wg stanu na 30 czerwca 2024 r.), III kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 30 września 2024 r.) i za IV kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2024 r. - sprawozdanie za I kwartał 2024 r., do 15 lipca 2024 r. – sprawozdanie za II kwartał 2024 r., do 15 października 2024 r. za III kwartał 2024 r. i do 15 stycznia 2025 r. za IV kwartał 2024 r. Z historii zmian sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej, wynika, że jednostka przekazała przedmiotowe sprawozdania w następujących terminach: 10 kwietnia 2024 r. (za I kwartał 2024 r.), 05 lipca 2024 r. (za II kwartał 2024r.), 14 października 2024. (za III kwartał 2024 r.) i 14 stycznia 2025 r. (za IV kwartał 2024 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie. Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującemu przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.:

- lista wypłat nr OPS.FA.5531.1.2024.RK.2024 za miesiąc styczeń 2024 r. z 18.01.2024 r. – na kwotę 15.361,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.2.2024.RK.2024 za miesiąc luty 2024 r. z 08.02.2024 r. – na kwotę 15.361,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.3.2024.RK.2024 za miesiąc marzec 2024 r. z 19.03.2024 r. – na kwotę 19.361,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.4.2024.RK.2024 za miesiąc kwiecień 2024 r. z 17.04.2024 r. – na kwotę 17.811,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.5.2024.RK.2024 za miesiąc maj 2024 r. z 21.05.2024 r. – na kwotę 19.5111,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.6.2024.RK.2024 za miesiąc czerwiec 2024 r. z 07.06.2024 r. – na kwotę 20.661,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.7.2024.RK.2024 za miesiąc lipiec 2024 r. z 15.07.2024 r. – na kwotę 20.661,95 zł,

- lista wypłat nr OPS.FA.5531.8.2024.KN.2024 za miesiąc sierpień 2024 r. z 08.08.2024 r. – na kwotę 20.161,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.9.2024.RK.2024 za miesiąc wrzesień 2024 r. z 10.09.2024 r. – na kwotę 18.831,95 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.10.2024.RK.2024 za miesiąc październik 2024 r. z 24.10.2024 r. – na kwotę 13.650 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.11.2024.RK.2024 za miesiąc listopad 2024 r. z 21.11.2024 r. – na kwotę 16.650 zł,
- lista wypłat nr OPS.FA.5531.12.2024.RK.2024 za miesiąc grudzień 2024 r. z 12.12.2024 r. – na kwotę 16.514,17 zł

wynika, że łącznie wypłacono świadczenia na kwotę 214.541,72 zł.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2024 r. – narastająco od początku 2024 r. (o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 214.891,72zł, z czego w części A1 wykazano – 211.360zł i w części A 2 (świadczenia w ramach zasady „złotówka za złotówkę”) – 3.531,72zł. Kwota wykazana w sprawozdaniu za 2024 r. różni się od kwoty wynikającej z list wypłat za okres od stycznia do grudnia 2024 r. – jest większa o 350zł. Na kwotę tę składa się potrącenie nienależnie pobranych świadczeń z odsetkami. Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania w CAS, jednostka sporządzająca sprawozdanie zobowiązana jest w części A wykazać kwotę i liczbę świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez potrącenia o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane. Natomiast w części C, zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania, należy wykazać kwotę odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń bez pobranych odsetek. Zatem Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie właściwie wykazał kwoty wypłat świadczeń w sprawozdaniu.

Dane ujęte w części D1 sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach 2024 r. Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za IV kwartał 2024 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia (wg stanu na koniec każdego miesiąca) sprawdzono z przedłożonym wykazem wniosków dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie) – dane te są zgodne z przedłożonym wykazem wniosków.

Analogicznej ocenie poddano liczbę wydanych decyzji ustalających prawo do świadczenia przez organ właściwy wierzyciela. Przedłożony kontrolującym wykaz imienny wydanych decyzji w badanym okresie, przygotowany w układzie chronologicznym, zestawiono z poszczególnymi miesiącami w/w sprawozdania – dane są zgodne.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2024 r. dotyczące liczby rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego zestawione zostały z wykazem rodzin sporządzonym przez jednostkę (stan na dzień 31 grudnia 2024 r.).

Analogicznej ocenie poddano liczbę osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykazanych w części E sprawozdania z wykazem osób uprawnionych do świadczenia przygotowanym przez jednostkę (sporządzonym na 31 grudnia 2024 r.).

Powyższe dane ujęte w części E sprawozdania dotyczące liczby rodzin i osób uprawnionych są zgodne z przedłożonymi wykazami.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych zawartych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym w części F dotyczącej liczby dłużników alimentacyjnych w gminie z przedłożonym wykazem dłużników alimentacyjnych, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2024 r.). Dane te są zgodne.

Jednostka terminowo i rzetelnie sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 71-110, 141-189)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji.

Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestii związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Deszcznie na tablicy ogłoszeń widnieje plakat zawierający wszystkie wytyczne według wzoru plakatu informacyjnego dotyczącego zadań finansowanych z budżetu państwa. Również na stronie internetowej Ośrodka widnieje informacja dotycząca finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie upoważnienia pracownika jednostki prowadzącego postępowanie i wydającego decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia dotyczące częstotliwości przekazywania aktualizacji informacji gospodarczej dotyczącej dłużnika alimentacyjnego do biur informacji gospodarczej. Nieprawidłowość dotyczy także przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na wnioski rodzica pełnoletniej osoby uprawnionej.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 18.

Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 20 marca 2025 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała nieprawidłowości dotyczące:

- braku ujęcia czynności podejmowania decyzji w upoważnieniu pracownika, który zgodnie z zakresem czynności wydaje decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość jest kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru i określenia zakresu zadań prawnikowi bez zapewnienia pełnego upoważnienia,
- przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego rodzicowi pełnoletniej osoby uprawnionej na wniosek rodzica pełnoletniej osoby uprawnionej. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanej nieprawidłowości jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru;
- częstotliwości przekazywania aktualizacji informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej (powinny być one dokonywane w terminie 14 dni od daty pozyskania

informacji o zmianie zadłużenia dłużnika alimentacyjnego). Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanej nieprawidłowości jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru;

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, zalecam:

- uregulować kwestie dotyczące upoważnienia/ zakresu czynności pracownika jednostki do wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- w przypadku pełnoletnich osób uprawnionych wydawać decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego - na wniosek ww. osób;
- dokonywać aktualizacji informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej po zmianie zadłużenia dłużnika alimentacyjnego.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń.

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:
Wójt Gminy Deszczno